

גיליון פ"א
פרשת משפטים
תשפ"א

דרך מצוותיך שו"ת בהלכה מרבינו

עוד בענין כוונת הכרכות
דין כפל תיבות ברוך אתה

שאלה: מי שמברך ברוך אתה, וכפל תיבת אתה (לפעמים עושים כן מנרוויץ) האם הוא הפסק.

תשובה: אינו הפסק [אבל לכתחילה יש לזהר].

דין ברכת אשר יצר ואלוקי נשמה (סימן ו' ז')

שאלה: מי ששכח להסמיך אלוקי נשמה לאשר יצר, למה יסמיכו האם לברכה א' של ברה"ת, או לברכה שניה של ברה"ת, או לברכה של אשר נתן לשכוי.

תשובה: לברכה"ת.

שאלה: המברך אשר יצר, ובאמצע שומע ברכה, האם עונה אמן, או לא.

תשובה: לא יענה.

הלכות ציצית ועטיפתו (סימן ח')

הניח תפילין לאחר ופגע בתפילין קודם, האם יניח תחילה שאלה: קיי"ל (בשו"ע סי' כ"ה ס"א) דטלית קודמת לתפילין בהנחתן, ואם הוציא התפילין, אז תפילין קודמים. ונתבקשתי לשאול ע"י ת"ח שליט"א, דאביו זקן בא בימים, והבן מניח לאביו טלית ותפילין ופעמים יוצא לו התפילין לפני הטלית, האם יניח לאביו התפילין קודם, או לא. האם תלוי זאת בבן שהוא המניח, או באב שמניחים לו, (ולא הגיע לידו התפילין). תשובה: מסתבר שלא [כי הוא לא המניח].

הזמן שצריך להיות עם הטלית על הראש

שאלה: כמה זמן צריך להיות עם הטלית על הראש, (שמנהג רבינו שליט"א שכל התפילה הטלית על הראש).

תשובה: עי' מ"ב סי' ח' ס"ק ד' שזהו סגולה לירא"ש.

פגיעה ברצועות התפילין אם גורמת דין קדימה

שאלה: כשצריך להזהר לא לפגוע בתפילין, לפני הציצית האם זה כולל גם לפגוע ברצועות.

תשובה: צ"ע.

בדין לבישת הציצית

בד הציצית היכן לובשו

שאלה: בד הציצית של טלית קטן, האם צריך ללובשו מבחוץ מעל הבגדים כמנהג החזו"א או מבפנים, (ובמיוחד כשכל משפחתו נוהגים מבפנים האם ישנה ממנהג משפחתו). תשובה: כרצונך.

כונה על מצות טלית קטן, בבית המרחץ

שאלה: מי שבלילה לא ישן עם ציצית ונתעורר אחרי הנץ, והולך לשירותים וממשיך אח"כ לישון האם עכשו מיד ילביש ט"ק או לא.

תשובה: כרצונו. (דולה ומשקה)

דרך פיקודיך פנינים על פרשת שבוע

כשרבינו היה כשומר חנם ונגנב ממנו
כ"י יתן איש אל רעהו זמור או שור (כ"ב ט')

סיפר הגאון רבי אליהו מן שליט"א: כחודש טבת תשנ"ט בשעה שהלך רבינו לבית הכנסת לתפילת ותיקין, אירע מעשה נורא. בן בליעל נכנס לביתו ונגנב מן הארון סכום גדול מאוד של כסף. כשחזר רבינו לביתו וגילה את הגניבה, היה מאוד כאוב ודאוג ובמשך כמה ימים דיבר על זה כמה פעמים. אחד מבעלי הצדקות שיחי' שמע מן הגניבה ומצערו של רבינו, והודיע שהוא ישלם מהונו חלק גדול מהגניבה, ועדיין לא נחה דעת רבינו.

ואז סח רבינו בפני תלמידו ממה הוא דאוג כל כך:

הכספים שנגנבו היו חלק שייכים לי, וחלק כספי צדקה, וחלק כספי גמ"ח שאני אחראי, היינו כספי פיקדונות שאנשים הפקידו בגמ"ח שברשותי. לפני כל הפקדה אני מתנה שאיני לוקח אחריות על הכסף אלא רק שומר חנם, והנה כעת היה גניבה ושומר חנם פטור בגניבה.

וכעת בס"ד הגיע נדיב ואמר שברצונו לתרום חלק מהכסף שנחסר, והנה לעצמי איני רוצה לקחת כי אין מספיק. והשאלה היא לגבי בעלי הפקדונות, מי יקבל קודם, האם להחזיר לכולם, וכל אחד יקבל חלק ממה שהפקיד, או להחזיר למי שבא קודם, ולאחרונים לא יישאר כלום.

וצדדי השאלה עפ"י שו"ע חו"מ (סימן ק"ד ס"ח) שמי שיש לו הרבה בעלי חוב וזמן הפרעון של כולם באותו היום, אפילו אם כל אחד בשעה אחרת, כל הקודם לגבות זכה.

מאידך גיסא, יש רמ"א (סימן רצ"ב ס"י) שמי שקיבל פיקדון לשמור ועירבב עם שלו ונאבד חלק, צריך ליתן לכל אחד לפי חשבון הכסף שנגנב (ובש"ך ס"ק כ"ד: כגון ששלו היו י' ושל חברו כ' ונאבדו או נגנבו ג', הוא מפסיד א' וחבירו מ' מפסיד ב', וכן אם הי' להיפך שלו כ' ושל חברו י' הוא מפסיד ב' וחבירו א').

הוסיף רבינו ואמר, באמת החילוק בין שני המקרים הוא ברור: השולחן ערוך מדבר על חוב, וחוב ניתן להוצאה ולכן אם אין די כסף לכולם, כל הקודם זכה, אבל הרמ"א מדבר על פקדון ואינו להוצאה, וממילא יש כאן בעין של שניהם, ואם לא יודעים למי נאבד, צריכים כולם להפסיד בשווה. וצריך לשאול פי מורי חמי מרן פוסק הדור הגרי"ש אלישיב מה דעתו.

מסיים הגר"א מן: כעבור תקופה נזדמן רבינו לפגוש את חמיו מרן הגרי"ש אלישיב זצ"ל, והם שקלו ודנו בדבר, בהתחלה רצה לומר כדברי הרמ"א שיפסידו לפי אחוזים כל אחד כמה שהפקיד, אבל בסוף הוכיח מהשולחן ערוך הנ"ל שמי שבא ראשון יתנו לו, ודימה את זה לחוב.

(שבענו מטובך)

דבר העורך

יארצייט הרביעי למרן הגר"י אדלשטיין זצוק"ל

בימים אלו חל יארצייט החמישי לסילוקו של מרן הגאון רבי יעקב אדלשטיין זצוק"ל, כבוד גדול שרר בין רבן של ישראל לרבי יעקב, רבינו סיפר פעם כי זוכר את הגרצ"י אדלשטיין, מביא את בניו יבדל"ח מרן ראש הישיבה, ולהבחל"ח מרן רבי יעקב ללמוד בישיבת לומז'א, ומאז היה ידידות גדולה ביניהם, רבי יעקב היה מגיע מידי חוה"מ להקביל פני רבינו ברגל, ועוד פעמים רבות, ופעם רבי יעקב התבטא כי רבינו הוא חד בדרא במושגים שהביא לדור בשקידת התורה, והיה מביא הוראות רבות בשם רבינו.

וכמים הפנים לפנינו רבינו היה מחבבו מאד והיה משתתף בכל צער וקושי שלו, ומכתבים רבים יש ביניהם בקשרי אהבה וידידות, וכל פעם שרבינו קיבל דברי תורה ואגדה מרבי יעקב היה מתעניין בחביבות מאד כל הפרטים ממש כביכול ספר שלו, וכל פעם שהגיע רבינו ממש שמח לקראתו, ודאג שיכבדו אותו, רבינו הגדירו כידיד נפשו. במסע לויתו יבדל"ח רבינו השתתף שעה ארוכה מאד, ושמח מאד לראות שאחרי הפטירה הוציאו הספר ליבן של ישראל לזכרו, רבינו עיין בספר בהנאה מרובה זמן ממושך.

לע"נ הטהורה נביא תמליל שיחה מהקודש פנימה חלק מהדיון התורני בין רבותינו - סוכות ע"ד, מתורגם משפת האידיש, הגר"י אדלשטיין: אחד שתמיד אוכל אורז הוא מחויב לאכול את זה בסוכה, כל השנה הוא אוכל ככה?, רבינו: מסתבר, זה הסעודה שלו, הגר"י: הוא חייב לברך לישיב בסוכה?, רבינו: לישיב בסוכה אין שאלה, לפי הגאון לא חייבים כזית דגן, רבי יעקב: לא לפי הגאון, לפי השיטות שמברכים רק על חמשת מיני דגן, השיב רבינו: זה האכילה שלו, הגר"י: זה כמו דגן? רבינו: כן, לכאורה, הגר"י: אז תינוק בן יומו אז המאכל שלו חלב, החלב זה הסעודה, רבינו: כן, פעם דיברתי ע"ז, זה הסעודה שלו, עכ"ל.

תודה למערכת "ליבם של ישראל" על התיעוד, והעזרה בהבאת הדברים, יברך ה' חילם מן השמיים.

אשרי העם שרבינו מנהיגו

מהנעשה והנשמע בקודש פנימה

- זכינו להביא בפני רבינו שבוע שעבר את הגליון בדרכו אמונה, רבינו עיין בגליון וברך את המוציאים לאור.
- ברביעי שעבר נשאל רבינו בענין החיסונים לצעירים, ע"י נכדו חביבו הרה"ג ר' יעקב ישראל קנייבסקי, האם גברים ונשים צעירים, שאין להם ילדים או שמחכים לעוד ילדים, וחוששים שאם ייקחו את החיסון, לא יהיו להם ילדים, האם יש להם ממה לחשוש?, השיב רבינו: "לא", ורבינו בירך שיהיה בהצלחה.

- בקודש פנימה נערך בראשות רבינו כינוס חיזוק לבני הקיבוץ ישיבת נר זרח עוצם, שע"י מוסדות ארחות תורה, בלימוד ביום שישי בפרט בסדר מיוחד שהוקם עד כניסת השבת, במעמד השתתף עוד משגיח הישיבה הגר"א קוזקין, בסיום המעמד רבינו פתח את מגבית פורים לת"ת הישיבה, ובירך שכל מי שיתרום יזכה לגן עדן.

- ביום חמישי נערך מעמד לחיים בקודש פנימה בראשות רבינו לרגל הוצאת ספר קיצור שולחן ערוך - דרך אמונה, עם ביאור רבינו על סדר הדף, שי"ל ע"י מקורבו הרה"ג ר' יעקב חלופסקי מגדולי מפיצי תורת רבינו בספרים רבים שכבר איתבררו בבי מדרשא.

- רבן של ישראל אישר את רשימת התנועה הקדושה דגל התורה לקראת המערכה הגורלית למען קיום התורה בי' ניסן הקרוב.

- ביום ראשון אחה"צ קיבלנו הידיעה המרה בפטירת הגאון הצדיק ר' חיים מאיר הלוי וואזנר זצוק"ל, יבדל"ח רבן של ישראל הכירו עוד מילדותו, כאשר הגר"מ וואזנר הגיע יחד עם אביו מרן פוה"ד הגר"ש וואזנר זיע"א למרנא ורבנא החזון איש זיע"א, הגר"מ וואזנר היה מגיע פעמים רבות לרבינו לעצה וברכה, וכשנחלה אביו מרן הגר"ש, מיהר הגר"מ וואזנר עם הטוט"ל לרבינו להתברך, כשאחז שחך הברכות מסור בידי רבינו, ובאמת היה אז ניסים גלויים ב"ה, ואחר פטירת מרן הגר"ש הגיע רבינו לביקור ניהומים אצלו בימי חול המועד, וכשנחלה הגר"מ רבן של ישראל שליט"א ומרן ראש הישיבה שליט"א ועוד גדו"י כתבו מיוחד בקריאה להתפלל בעבורו.

- ברביעי נערך מעמד סיום רמב"ם שמיטה ויובל מחזור ראשון, בראשות רבן של ישראל וחברי מועצה"ת בבית מדרשו לדרמן, (בעז"ה נסקר המעמד א"ה בשבוע הבא).

- מצו"ב תמונות מאפיית המצות משבוע שעבר שע"י מוסדות עטרת שלמה, בקודש פנימה.

ידוע הסגולה לרפואה וישועה להתחזק באמירת אשר יצר בכוונה מתוך הכתב, מילה במילה, והמליץ רבינו שליט"א לאחד שהיה חולה בתוך ביתו שזה עיצה טובה ומועילה, וע"כ הציבור מתבקש להתחזק

לע"נ מרן רבי יעקב ב"ר צבי יהודה אדלשטיין זצוק"ל
נלב"ע כ"ז שבט תשע"ז
ת.נ.צ.ב.ה.

לתרומות והנצחות ניתן לפנות לפלאפון –
052-760-6474

יו"ל ע"י קו דרך אמונה : 0799-211-666
לקבלת הגיליון במייל : a0799211666@gmail.com
הגיליון יו"ל בסיוע עמותת "נעשה אדם" ע.ר. 580652063